

Πνευματική ευωχία στον Εσπερινό της Υπεραγίας Θεοτόκου στο Μουζάκι

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Παραμονή της εορτής της Κοιμήσεως και Μεταστάσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού, που τελέσθηκε στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Μουζακίου, παρουσία πλήθους πιστών.

Στο Θείο Κήρυγμά του, ο Σεβασμιώτατος τόνισε την αδιάκοπη παρουσία της Θεοτόκου στη ζωή των πιστών, αναδεικνύοντας την αγάπη και τη στοργή της Παναγίας ως οδηγό και παρηγοριά σε κάθε δοκιμασία. Οι λόγοι του γέμισαν με

πνευματική χαρά και κατάνυξη όλους τους παρισταμένους, ετοιμάζοντάς τους να δεχθούν το μήνυμα της πίστης με καρδιά ανοικτή:

«Φθάσαμε, αδελφοί, στο μέσον, στο κέντρο του μηνός Αυγούστου, και απόψε και αύριο το εκκλησιαστικό γεγονός, το οποίο μας συγκαλεί όλους μας, σε πράγματι πνευματική ευωχία, είναι η Μητέρα του Θεού.

Γνωρίζουμε όλοι μας ότι από την 1η Αυγούστου στους ναούς μας τελούνται, εναλλάξ μετά την ακολουθία του Εσπερινού, οι Μικρές και οι Μεγάλες Παρακλήσεις. Έχουμε τη νηστεία, έχουμε την προσευχή, έχουμε τη μετάνοια, την εξομολόγηση, για να ετοιμαστούμε να ζήσουμε απόψε και αύριο και μέχρι τις 23, που θα έχουμε την απόδοση της Θεομητορικής εορτής, το τελευταίο Μυστήριο, το οποίον περιλαμβάνει το πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Θεού.

Μέσα στην Ορθόδοξη θεολογία και διδασκαλία, Μυστήριο δεν σημαίνει κάτι κρυφό, αλλά αποκάλυψη Θεού – αποκεκαλυμμένο γεγονός, το οποίον ο Θεός το προσφέρει στους ανθρώπους προς διδαχή, γνώση και σωτηρία. Αυτό λοιπόν το τελευταίο Μυστήριο της Πανάγνου Μητέρας είναι η Κοίμησή Της και η ένδοξη Μετάστασή Της εις τους Ουρανούς. Και βέβαια, στο Πάναγνο και Ιερό Της πρόσωπο θα πρέπει όλοι μας να προσφέρουμε εγκωμιαστικούς λόγους – λόγους καρδιακούς, λόγους αγιοπνευματικούς, όπως ακριβώς ήταν και Εκείνη. Ένα σκεύος εκλογής. Ένα πρόσωπο χαριτωμένο και Θεόληπτο, γιατί την καθοδηγούσε ο Θεός στη ζωή της. Μυστήριο ήταν όλη της η ζωή. Οι γονείς της, ο Ιωακείμ και η Άννα – η μητέρα στείρα, ο πατέρας προβεβηκώς στην ηλικία, γέρων, άτεκνοι, και ο Θεός, μετά από πολλή προσευχή και νηστεία, τους χαρίζει την Θεόπαιδο Μαριάμ, παιδί που γεννάται εξ επαγγελίας, εξαιτίας του πόνου και της θλίψεως που είχαν οι γονείς της Παναγίας, επειδή ήταν άτεκνοι. Εκείνη την εποχή, ζευγάρι άτεκνο ντρεπόταν να βγει έξω και να κυκλοφορήσει. Δέστε πώς αλλάζουν οι εποχές...

Και μετά από πολλή προσευχή και νηστεία, η στείρα Άννα γεννά περιχαρώς την Μαρία, την κόρη της Ναζαρέτ. Μυστήριο λοιπόν και αυτό. Μυστήριο όμως αποκεκαλυμμένο ήταν και η παραμονή της εις τα Άγια των Αγίων, εκεί όπου τρίχρονο κοριτσάκι οι γονείς της την αφιέρωσαν στον Ναό του Σολομώντος, εις τον Θεό, ως ευχαριστία και ανταπόδοση της χάριτος που τους προσφέρθηκε και εκείνη, μέσα στον ναό, προσέλαβε σε αυτήν την ηλικία – μέχρι και τα δώδεκά της χρόνια – όλην αυτή την αγιοπνευματική εμπειρία και κατάσταση· αφού ετρέφετο από τους αγγέλους, συναναστρεφόταν με τους ιερείς του ναού, αφού παρέμεινε καθαρή και αμόλυντη, με πολλές αρετές που σιγά σιγά καλλιεργούνταν στη ζωή της. Γι' αυτό και αναδείχθηκε κεχαριτωμένη κόρη, πρόσωπο δηλαδή που είχε όλες τις αρετές επάνω της.

Γι' αυτό και ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, καθ' υπόδειξη του Θεού, την επισκέπτεται στη Ναζαρέτ και της ανακοινώνει ότι επιλέγη από τον Θεό να γεννήσει τον Θεόν Λόγο, να προσλάβει μέσα της τον Άσαρκον Λόγον του Θεού – το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος – τον ενανθρωπήσαντα εκ των παρθενικών της αιμάτων, μέσα στην παρθενική της μήτρα, τον ενανθρωπήσαντα Κύριό μας Ιησού Χριστό. Μυστήριο κι αυτό! Διότι κανείς δεν μπορεί να συλλάβει την παρουσία και την Θεοποιό κατάσταση, την οποία το Άγιο Πνεύμα προσέφερε σε αυτήν τη νεαρή κόρη, ώστε, άνευ γαμικής σχέσεως, να τεκνοποιήσει και να παραμείνει προ του τόπου, κατά των τόπων και μετά τη γέννηση του παιδιού, παρθένος. Και γι' αυτό και γέννησε τον Ιησού Χριστόν. Ακόπως και απόνως. Χωρίς κόπους και χωρίς πόνους.

Και αυτό μυστήριο είναι, που της το χάρισε ο Κύριος της δόξης, για να υπηρετήσει όμως η Θεία Οικονομία – το πώς δηλαδή το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος θα ενανθρωπήσει και θα έλθει ανάμεσά μας, ως τέλειος Θεός και ως τέλειος άνθρωπος, με την ανθρώπινη φύση να ενώνονται υποστατικά μέσα στην παρθενική μήτρα της Κυρίας Θεοτόκου. Μυστήριο λοιπόν και το γεγονός της συλλήψεώς της, όταν συνέλαβε τον Κύριο της Δόξης.

Μυστήριο και η γέννηση στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, μέσα σε μία δύσκολη κατάσταση, σε συνεχή κίνηση και μετακίνηση – αν θέλετε, και μετανάστευση – μεταξύ αυτών των επαρχιών, με τις δύσκολες εκείνες μετακινήσεις των εποχών εκείνων, χειμώνα, και να φέρει τον Υιό και Λόγο του Θεού, γεννημένο μέσα σε ένα σπήλαιο, στη φάτνη της Βηθλεέμ. Μυστήριο είναι και η παρουσία της δίπλα στον Κύριο και Θεό – μία ταπεινή, ανιδιοτελής, ουσιαστική, προσεκτική και διακριτική παρουσία, δίπλα στον ενανθρωπήσαντα Κύριο, χωρίς να παρουσιάζεται και χωρίς να είναι πάντοτε παρούσα μαζί Του.

Μετά τη γέννηση του Θεού Λόγου και το πρώτο θαύμα που πραγματοποίησε στην Κανά, η Παναγία χάνεται μέσα από τις ευαγγελικές διηγήσεις· δεν ξαναπαρουσιάζεται παρά μόνο κάτω από τον σταυρό του Χριστού. Σε αντίθεση με όταν Τον γέννησε, απόνως και ακόπως, τώρα κάτω από τον σταυρό, προσλαμβάνει και κόπο και πόνο, για να συμπληρώσει όλο αυτό που βιώνει κάθε γυναίκα, η οποία τεκνοποιεί. Μέσα σε αυτήν τη διάσταση παρουσιάζεται το μυστήριο της Παναγίας. Και τη βλέπουμε στο τέλος, κατά την Αγία Πεντηκοστή και κατά την ένδοξη Ανάληψη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού από το Όρος των Ελαιών – μία παρουσία μοναδική και ξεχωριστή. Που όμως, ενώ έχουμε αυτές τις μαρτυρίες στα βιβλία της Καινής Διαθήκης, αινιγματικώς στην Παλαιά Διαθήκη έχουμε πάρα πολλές μαρτυρίες γύρω από το ιερό της πρόσωπο· και στους Ψαλμούς και στους Προφήτες, ακόμη και στο πρώτο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης, το βιβλίο της

Γενέσεως, από το οποίο διαβάσαμε μέρος του απόψε. Εκεί, ο Πατριάρχης Ιακώβ, μετακινούμενος προς τη γη της Επαγγελίας για να εγκατασταθεί και να δημιουργήσει οικογένεια και βιος πολύ, ευλογείται από τον Θεό και του δίνεται η δυνατότητα να δει, μέσα από ένα πολύ ζωντανό όνειρο, κατά την ώρα της αναπαύσεώς του, τον ουρανό να ανοίγει, τη σκάλα να ενώνει ουρανό και γη, τους αγγέλους του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν, και να υμνολογούν τον Θεό.

Παράλληλα επιβεβαιώνεται ότι αυτή η άνοδος και η κάθοδος προμηνύει το πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου και μας μιλά για την πύλη που άνοιξε από τον ουρανό και η οποία όμως παραμένει κλεισμένη, διότι ο Ηγούμενος – ο Κύριος – δεν είχε ακόμη έλθει· δεν ήταν ο καιρός Του. Προτυπώνει λοιπόν τη σύλληψη και τη γέννηση του Ιησού Χριστού διά Πνεύματος Αγίου εκ της Παρθένου κόρης. Αυτή είναι η πύλη η κλεισμένη – η αγνή και κεχαριτωμένη Παρθένος Μαρία. Έχουμε όμως και άλλες προτυπώσεις γύρω από το ιερό της πρόσωπο: ο προφήτης Ησαΐας αμέτρητες, ο Ιεζεκιήλ που διαβάσαμε κι εκείνος, και ο προφήτης – ψαλμωδός – Δαβίδ «Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ, περιβεβλημένη, πεποικιλμένη» – όχι βέβαια, όπως θεωρούμε εμείς, με λαμπρά φορέματα, αλλά πεποικιλμένη με τις αρετές, πεποικιλμένη με χαρίσματα, πεποικιλμένη με ένθεη ζωή, την οποία εκείνη την έζησε και την ενστερνίστηκε εξ όλης ψυχής και διανοίας. Μόνο αν βάλουμε και στοχαστούμε τις ακολουθίες του Μικρού και του Μεγάλου Παρακλητικού Κανόνα, που κάθε βράδυ ψάλλαμε στους ναούς μας, θα δούμε όλες τις χάρες και τις δωρεές που είχε η Παναγία μας στη ζωή της και στο ιερό της πρόσωπο. Να πούμε μόνο τούτο και να μείνουμε σε αυτό που καταγράφεται στο βιβλίο της Γενέσεως, με το όνειρο του Ιακώβ, με την πύλη την κλεισμένη, η οποία ανοίγει κατά την ένσαρκη Οικονομία του Θεού, κατά τη γέννηση δηλαδή του Ιησού Χριστού ανοίγει με την γέννηση εκ της Παρθένου Μαρίας, και πάλι κλείνει αυτή η πύλη, άπαξ.

Το ιερό πρόσωπο λοιπόν της Παναγίας, είναι εκείνο που μας έφερε τον Χριστό στη γη. Θα λέγαμε ότι είναι το αίτιον της σαρκός του Θεού Λόγου, γιατί εκεί βρήκε τόπον κατάλληλον για να εισέλθει και να παραμείνει εννέα μήνες μέσα στην παρθενική Της μήτρα· γιατί έτσι έπρεπε να ακολουθηθεί αυτή η κατάσταση, όπως ακολουθείται η συγκεκριμένη πορεία για κάθε παιδί. Αυτήν έπρεπε να ακολουθήσει και ο Δημιουργός, που δημιούργησε αυτή την πορεία του κάθε νεογνού μέχρι να εξέλθει από τη μήτρα της μητέρας του.

Η Παναγία λοιπόν, μας προσφέρει τον Ιησού Χριστό. Είναι το πρόσωπο που δημιουργεί τις προϋποθέσεις να κατέβει ο Θεός στη γη. Είναι το πρόσωπο που μας χαρίζει τον Χριστό, μας Τον προσφέρει, μας Τον δίδει. Άρα, είναι και η πύλη δια της οποίας καλούμαστε όλοι να οδεύσουμε και να πορευθούμε για να

συναντήσουμε τον Χριστό. Αυτό είναι το μυστήριο της Παναγίας εν συντομία· αυτό είναι και το μυστήριο που ενυπάρχει μέσα στη Χριστολογία, όπου ο Χριστός γίνεται άνθρωπος, και στη Σωτηριολογία, ώστε να γίνει ο άνθρωπος Χριστός – να γίνει ο άνθρωπος Θεός, να θεωθεί κατά χάριν. Και ο τρόπος είναι το πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Θεού και Μητέρας των ανθρώπων, διότι αφού είναι Μητέρα του Δημιουργού Θεού, καθίσταται παραχρήμα Μητέρα και του καθενός ανθρώπου από εμάς.

Άρα λοιπόν, η πορεία μας είναι προς την Παναγία. Γι' αυτό και η Εκκλησία την έχει στο κέντρο της ζωής της· γι' αυτό και με εγκωμιαστικούς λόγους αναφέρεται στο ιερό της πρόσωπο· γι' αυτό και έχει τα ιερά της εικονίσματα, τις περίπιστες και θαυματουργές εικόνες, όπου όλοι μας πάμε και προσκυνούμε και καταθέτουμε τον πόνο μας, τη θλίψη μας, τη δυσκολία μας, τις ανάγκες μας, αλλά και τις χαρές μας, ως δοξολογία. Αυτή είναι το ιερό πρόσωπο που αναβιβάζει στον ουρανό τις προσευχές μας στον Υιό της.

Ακόμη και ο προφήτης Ησαΐας, εκεί που είδε όραμα, βλέπει ένα Χερουβείμ να κατέρχεται και με λαβίδα να παίρνει ένα αναμμένο άνθρακα και να τον βάζει στο στόμα του, για να καθαριστεί ο άνθρωπος από την αμαρτία και τη φθορά· προεικονίζει την Παναγία Μητέρα του Κυρίου – άνθρακας ο Χριστός που μας καθαρίζει δια του Τιμίου Αίματος και της Φωτιστικής Χάριτος, λαβίδα η Παναγία που μας προσφέρει τον άνθρακα. Δηλαδή μια σχέση ταυτόσημη. Μία πορεία μαζί, μητέρα και Υιός, Θεός και άνθρωπος. Καλούμαστε δηλαδή σε αυτή τη σχέση με την Παναγία, την οποία, αδελφοί μου, θα πρέπει να μάθουμε στη ζωή μας να την επεξεργαζόμαστε και να αγωνιζόμαστε πνευματικώς και εναγωνίως, ώστε να οικοδομήσουμε αυτή τη σχέση με την Παναγία μας. Δεν φτάνει να κατακλύζουμε τους ναούς απόψε κι αύριο – όσοι νήστευσαν, όσοι δεν νήστευσαν, όσοι ετοιμάστηκαν, όσοι δεν ετοιμάστηκαν... Θέμα δικό τους βέβαια· η σωτηρία είναι προσωπική υπόθεση του καθενός. Το ζήτημα είναι τι χάνει αυτός που δεν κάνει και τι κερδίζει αυτός που κάνει· και ποια είναι η σχέση που οικοδομούμε με τον Θεό και με την Παναγία, η οποία, εξαιτίας της Γεννήσεως του Θεού Λόγου, γίνεται η τιμιωτέρα των Χερουβείμ και ενδοξότερα των Σεραφείμ, πάνω από τις ουράνιες δυνάμεις. Οι ουράνιες δυνάμεις είναι κύκλωθεν του Θεού, εκείνη πλησίον του Θεού!

Γιορτάζουμε την Κοίμησή της αλλά και την εις τους Ουρανούς Μετάστασή της. Γιατί το Θεοδόχο σώμα της, που προσέλαβε το Άγιο Πνεύμα και έτεκε Θεόν σεσαρκωμένον, δεν μπορούσε να υποστεί φθορά και αλλοίωση. Μετέστη στους ουρανούς άφθαρτο· μετέστη στους ουρανούς καθαρό όπως ήταν· και μετέχει της δόξας της Τριαδικής Θεότητας. Και γίνεται για μας η μητέρα, η πύλη, η σκάλα, ώστε να μπορούμε και να ανέβουμε στον ουρανό για να γίνουμε κι εμείς ουράνιοι

άνθρωποι. Αυτό όμως γίνεται ανάλογα με την πίστη μας και την προσπάθεια που καταβάλλουμε στην πνευματική μας ζωή. Τότε η Παναγία αποκαλύπτεται, ανάλογα με τη δύναμη που έχει μέσα του ο καθένας μας, και μας παίρνει από το χέρι, μας αναβιβάζει στους ουρανούς και μας κάνει παιδιά της και παιδιά του Ουρανίου Θεού.

Εγκωμιαστικούς λόγους λοιπόν μόνον απόψε στο ιερό της πρόσωπο· μία προσφορά ανιδιοτέλειας – προσφέρει τα πάντα στον Θεό. Δεν σκέφτεται προσωπική κατάσταση και υπόσταση· δεν σκέφτεται ηδονή· δεν σκέφτεται κάτι άλλο που μπορεί να σκεφθεί ο κάθε κοσμικός άνθρωπος. Τα πάντα τα προσφέρει στον Θεό. Με το «Ιδού η δούλη Κυρίου», γίνεται η Θεοτόκος και Μητέρα του Φωτός. Αναδεικνύεται Θεοτόκος γιατί έτεκε τον Θεόν, που είναι το Φως το αληθινόν, το οποίο ήρθε στον κόσμο και φωτίζει κάθε άνθρωπο. Και αυτή είναι η Μητέρα του Φωτός· όπου είναι παρούσα, παύει την αχλή του σκότους και της αμαρτίας και δημιουργούνται οι προϋποθέσεις του φωτισμού και των χαρισμάτων μέσα στη ζωή των ανθρώπων και μέσα στην Εκκλησία.

Χρόνια πολλά και ευλογημένα σε όλους· ιδιαίτερες ευχές στις εορτάζουσες και στους εορτάζοντες. Ευχόμενοι και προσευχόμενοι να ανοίγουμε αυτήν την πύλη του ουρανού – που είναι το ιερό πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Κυρίου – και να εισερχόμαστε σε Αυτόν».

